

A földrajz tanítása I. gyakorlat feladatai

1. feladat

Tanítási tervezet készítése

Cél: a tanítási tervezet műfaji jellemzőinek megismerése.

Feladat

Készítsen tanítási tervezetet a természetismeret/földrajz tantárgy egy választott tanítási egységéből a műfaji kritériumoknak és a tantervi követelményeknek megfelelően!

Választható témák

Évf.	Tanítási egység	Választotta
5.	A felszínformák	
5.	A folyóvizek és az állóvizek	
5.	Eligazodás a térképen	
6.	A Föld gömb alakja és annak következményei	
7.	Afrika felszíne	
7.	Észak-Amerika éghajlata	
7.	Földrajzi övezetesség Amerikában	
7.	Dél-Amerika mezőgazdasága	
7.	Kína világ gazdasági szerepe	
7.	Mediterrán-Európa földrajzi jellemzői	
7.	Nyugat-Európa szerepe a világ gazdasági életében	
7.	Természeti adottságokhoz igazodó gazdasági élet Észak-Európában	
7.	Kelet-Európa változó gazdasági élete	
8.	A medencejelleg következményei a Kárpát-medencében	
8.	A Kárpát-medence népességföldrajzi folyamatai	
8.	Magyarország idegenforgalma	
8.	A hungarikumok földrajzi vonatkozásai	
9.	A hegységek keletkezése	
10.	A globalizáció következményei	

Tanítási tervezet sablon található: www.geogo.elte.hu segédanyagok/szaktudományi felkészülés segédanyagai/letölthető sablonok

Beadási határidő: 2016. október 5.

2. feladat

Földrajztankönyvek bemutatása

Cél: a közoktatásban használt tankönyvek főbb jellemzőinek megismerése.

Feladat

Mutassa be a választott tankönyv jellemzőit az adatlap és a jellemzési szempontok alapján!

Választható tankönyvek

Évf.	Tankönyv	Választotta
5.	Természetismeret 5. osztály (Kropog E. - Láng Gy. - Mándics D. - Molnár K. - Ütőné, OFI, Bp., javított kiadás 2015) FI-505020501/1	
6.	Természetismeret 6. osztály (Kropog E. – Láng Gy. - Mándics D. - Molnár K. - Ütőné tananyagfejlesztők, Eszes szerkesztő, OFI, Budapest, javított kiadás 2015) FI-505020601	
7.	Földrajz 7. osztály (Gruber - Szöllős - Alexa - Ütőné tananyagfejlesztők, Makádi M. alkotó szerk., OFI, Budapest, 2015) FI-506010701	
7.	Földrajz 7. osztály (Szentirmainé, Apáczai Kiadó → OFI, Budapest, 2015) AP-071306	
8.	Földrajz 8. osztály (F. Kusztor - Pokk - Szöllősy tananyagfejlesztők, Makádi M. alk. szerkesztő, OFI, Budapest, 2016) FI-071306	
8.	Földrajz 8. osztály (Szentirmainé, Apáczai Kiadó → OFI, Budapest, 2016) AP-081305	
9.	Földrajz 9. osztály (Arday I. - Sáriné - Nagy B. tananyagfejlesztők, Makádi M. alk. szerkesztő, OFI, Budapest, javított kiadás 2016) FI-506010901	
9.	Földrajz 9. osztály (Nagy B. - Nemerkenyi A. - Sárfalvi B. - Ütőné, Nemzeti Tankönyvkiadó → OFI, Budapest, 2016) NT-17130/1	
9.	Lakóhelyünk, a Föld. Földrajz a középiskolák 9. évfolyama számára (Nemzedékek tudása sor.) (Kereszty P. - Nagy B. - Nemerkenyi A. - Neumann V. – Sárfalvi B. (Nemzeti Tankönyvkiadó → OFI, Budapest, 2016) NT-17130/1	
10.	Földrajz 10. osztály (Arday I. - Kőszegi M. - Sáriné - Ütőné tananyagfejlesztők, Makádi M. alk. szerkesztő, OFI, Budapest, javított kiadás 2016) FI-506011001	

Tankönyvek elérhetősége:

<http://ofi.hu/letoltheto-tankonyvek-e-tananyag> vagy <https://portal.nkp.hu/#teacher-block>

Terjedelem: max. 10 oldal

Beadási határidő: 2016. október 26.

A földrajztankönyvek elemzésének szempontjai

Adatlap

A SZERZŐ(K) NEVE: .....

A TANKÖNYV CÍME: .....

KIADÓ: .....

Raktári szám: .....

Az 1. kiadás megjelenési időpontja: .....

A jelenlegi kiadás megjelenési időpontja: .....

Formátum: A/4, A/5, B/5, egyéb: .....

Terjedelem: ..... oldal

Borító/kötés: puhafedelű – keménytablás – kötött – fűzött – ragasztott

Nyomás: .....

Illusztrációk: .... db színes fénykép, ... db színes ábra, ... db térkép, egyéb:

.....

Egyéb jellemzők: .....

.....

.....

Tankönyvcsaládba illeszkedik-e? igen – nem

Ha igen, melyikbe? .....

Tartozik-e hozzá más nyomtatott taneszköz? igen – nem

Ha igen, mi? munkafüzet – ellenőrző feladatlap – egyéb: .....

Van-e hozzá tanári segédanyag? igen – nem

Ha igen, mi? tanterv – tanmenet – megoldási útmutató – egyéb: .....

TANKÖNYVELEMZÉSI SZEMPONTOK

TARTALMI KÉRDÉSEK

1. A témakörök felsorolása, időigényükkel
2. A témakörök logikájának megítélése
3. A tankönyvi témakörök és időigényük összevetése a hivatkozott tantervben szereplővel
4. Hogyan valósulnak meg a könyv segítségével a földrajz mai tantervi irányelvei
5. Szellemiségének bemutatása, megítélése
6. Szakmai megbízhatósága
7. Az esetlegesen előforduló szakmai hibák felsorolása (tételesen, pontos helymegjelöléssel)
8. Egyéb szempontok

MÓDSZERTANI KÉRDÉSEK

1. Didaktikai apparátusának felsorolása
2. Módszertani feldolgozottságának értékelése
3. Hogyan biztosítja a különböző képességterületek (kiemelten az információhordozók felhasználása, a gondolkodás, a térbeli tájékozódás, az időbeli tájékozódás) fejlesztését?
4. Hogyan biztosítja a különböző képességű tanulók egyéni és közös tanulását?
5. Egyéb szempontok

ÁLTALÁNOS TANKÖNYV-PEDAGÓGIAI KÉRDÉSEK

1. Mennyiben felel meg az általános tankönyv-pedagógiai elvárásoknak?
2. Esztétikumuma
3. Stílusa, nyelvezete, nyelvhelyessége
4. Egyéb szempontok

ÖSSZEGZÉS

1. Miért választaná ezt a tankönyvet? (A tankönyv értékei)
2. Miért nem választaná ezt a tankönyvet? (A tankönyv „fogyatékoságai”)
3. Egyéb szempontok

3. feladat

Tájak földrajzi jellemzőinek bemutatása

Cél: a tájak földrajzi jellemzőinek összegyűjtése, rendszerezése.

Feladat

Gyűjtse össze azokat az **ismeretanyagokat**, amelyeket meg kell tanítani a gyerekeknek az adott táj természet- és társadalom-földrajzával, környezeti állapotával kapcsolatban az érvényben lévő tantervek szerint, és foglalja össze azokat **jegyzetekben, vázlatokban!** Használja a tájelemzés szempontsorát!

Választható témák

Évf.	Választható táj	Választotta
5-6.	Alföld	
5-6.	Dunántúli-középhegyvidék	
5-6.	Északi-középhegység	
5-6.	Nyugati-peremvidék	
7.	Amazonas-medence	
7.	Andok	
7.	Szahara	
7.	Délkelet-ázsiai-szigetvilág	
7.	Mezopotámia	
7.	Nyugat-szibériai-alföld	
7.	Himalája	
7.	Urál hegység	
8.	Kárpátok	
8.	Alpok	
8.	Erdélyi-medence	
8.	Kiskunság	
8.	Balaton-felvidék	
8.	Dunakanyar	

Javasolt segédanyag

A bemutatási szempontsor megtalálható a Földönjáró 1. módszertani tankönyv 120. oldalán vagy a www.geogo.elte.hu honlapon (segédanyagok).

Terjedelem: max. 5 oldal

Beadási határidő: 2016. november 9.

4. feladat

Országcsoportok földrajzi jellemzőinek bemutatása

Cél: az országcsoportok földrajzi jellemzőinek összegyűjtése, rendszerezése.

Feladat

Gyűjtse össze azokat az **ismeretanyagokat**, amelyeket meg kell tanítani a gyerekeknek az adott ország-csoporttal kapcsolatban, és foglalja össze azokat **magyarázó ábrákban!** (1 topográfiai ábra az elhelyezkedésről) Használja az országjellemzés szempontjait!

Választható témák

Évf.	Országcsoport	Választotta
7.	A „kis tigrisek”	
7.	A délkelet-ázsiai térség	
7.	A közel-keleti térség	
7.	A karibi térség	
7.	Trópusi-Afrika országai	
7.	A skandináv országok	
7.	A dél-európai mediterrán térség	
8.	A „visegrádi országok”	
8.	Kárpátok Eurorégió	
10.	„Banánköztársaságok”	
10.	„Adóparadicsomok”	
10.	Arab országok	
10.	Kelet- és délkelet-európai ortodox államok	

Javasolt segédanyag

A bemutatási szempontsor megtalálható a Földönjáró 1. módszertani tankönyv 123. oldalán vagy a www.geogo.elte.hu honlapon (segédanyagok).

Terjedelem: 5-7 oldal (oldalanként max. 2 ábra)

Beadási határidő: 2016. november 16.